

IZVJEŠĆE
Stručnog povjerenstva
o REAKREDITACIJI
Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Datum posjeta Visokom učilištu:
20. i 21. ožujka 2014. godine

Travanj, 2014. godine

Sadržaj

UVOD	3
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	5
ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA.....	8
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA	8
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA	8
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	8
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE.....	9
DETALJNA ANALIZA O USKLAĐENOSTI VISOKOG UČILIŠTA SA STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA REAKREDITACIJU	11
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete.....	11
2. Studijski programi.....	13
3. Studenti.....	16
4. Nastavnici	18
5. Znanstvena i stručna djelatnost	20
6. Mobilnost i međunarodna suradnja	23
7. Resursi: Stručne službe, prostor, oprema i financije	25

UVOD

Ovo izvješće o reakreditaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu napisalo je Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje, a temelji se na Samoanalizi Visokog učilišta i popratnoj dokumentaciji, kao i na posjetu Visokom učilištu.

Postupak reakreditacije koji u petogodišnjim ciklusima provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education*, EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*, ENQA), je, prema Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, obavezan za sva visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

Stručno povjerenstvo imenuje Akreditacijski savjet Agencije, neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje visokog učilišta i njegovih studijskih programa.

Izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka visokog učilišta
- popis primjera dobre prakse visokog učilišta
- preporuke za unapređenje i mjere koje se moraju provesti u nadolazećem razdoblju te provjeriti u postupku naknadnog praćenja
- detaljnu analizu usklađenosti sa standardima i kriterijima za reakreditaciju.

Sastav Stručnog povjerenstva:

- profesor Harm Goris, School of Catholic Theology, Tilburg University, Nizozemska (predsjednik Stručnog povjerenstva)
- profesorica Elizabeth Osewska, Uniwersytet Kardinala Stefana Wyszyńskiego, Poljska
- profesor Michael Mullaney, St Patrick's College, Maynooth, Irska
- profesor Benas Ulevicius, Faculty of Catholic Theology, Vytautas Magnus University, Litva
- Dino Pašalić, student, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Hrvatska.

U analizi dokumentacije, posjetu Visokom učilištu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružali su predstavnici Agencije:

- Katarina Šimić Jagunić, koordinatorica

- Lida Lamza, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća.

Tijekom posjeta Visokom učilištu Stručno povjerenstvo održalo je sastanke sa sljedećim skupinama:

- Upravom
- Radnom grupom za izradu samoanalize i predstavnicima Odbora za unapređenje kvalitete studija te voditeljem Ureda za međunarodnu suradnju
- pročelnicima katedra, predstojnicima znanstveno-nastavnih i znanstveno-istraživačkih instituta
- nastavnicima
- asistentima
- voditeljima znanstvenih projekata
- studentima koji su se odazvali javnom pozivu za razgovor.

Stručno povjerenstvo također je obišlo knjižnicu, informatičke učionice, studentsku referadu i učionice Katoličkog bogoslovnog fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća povjerenstva, očitovanja visokog učilišta kao i izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje u kojem ministru znanosti, obrazovanja i sporta preporučuje jedno od sljedećeg:

1. **izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti (produljenje dopusnice)
2. **uskrata dopusnice** za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti
3. **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine. Pismo očekivanja može uključivati privremenu zabranu upisa novih studenata na određeno razdoblje.

Akreditacijska preporuka također sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

Kratki opis vrednovanog Visokog učilišta

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

ADRESA: Vlaška 38, 10000 Zagreb

DEKAN VISOKOG UČILIŠTA: prof. dr. sc. Tonči Matulić

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA:

Interna organizacijska struktura Fakulteta sadržava pet osnovnih ustrojbenih jedinica:

1. katedre
2. znanstveno-nastavni instituti
3. znanstveno-istraživački instituti
4. tajništvo
5. knjižnica.

Uz to treba spomenuti da u sastavu Fakulteta također djeluje jedan područni ili dislocirani studij pod nazivom „Teologija u Rijeci“ koji nema vlastitu organizacijsku strukturu nego za njega vrijedi jedna te ista osnovna organizacijska struktura Fakulteta.

POPIS STUDIJSKIH PROGRAMA:

1. preddiplomski stručni studijski program – Studij teologije
2. sveučilišni studijski programi:
 - integrirani preddiplomski i diplomski studij:
 - Filozofsko-teološki studij
 - Religiozna pedagogija i katehetika
 - preddiplomski sveučilišni studijski programi:
 - Crkvena glazba (Institut za crkvenu glazbu A. Vidaković)
 - Religiozna pedagogija i katehetika
 - diplomski sveučilišni studijski programi: Religijska pedagogija i katehetika
 - poslijediplomski sveučilišni studij licencijata i doktorata

BROJ STUDENATA (2012.): 915

BROJ NASTAVNIKA (2012.): na Fakultetu je zaposleno 44 nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima, 9 u nastavnim zvanjima, 16 u suradničkim zvanjima i 8 znanstvenih novaka.

BROJ ZNANSTVENIKA: 44

UKUPNI PRORAČUN: 23.019.473,00 kuna

PRIHODI OD MZOS-a: 91,76 %

VLASTITA SREDSTVA: 7,96 %

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA:

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu slijedi razvoj filozofsko-teoloških studija koje je prije sedam i pol stoljeća u glavnom gradu Hrvatske pokrenuo zagrebački biskup Stjepan II. Babonić (1227. – 1247.). Jedan od njegovih nasljednika, blaženi Augustin Kažotić (1303. – 1322.), osnovat će katedralnu školu s odsjecima „slobodnih umijeća“ i teologije s naglaskom na studiju svetopisamskih, patrističkih i skolastičkih tekstova. Poslijetridentsko sjemenište Jurja Draškovića (1563. – 1578.) s humanističkom školom i isusovački kolegij (1633.) na Gradecu, uz obilnu novčanu potporu biskupa Franje Erghelya (1628. – 1637.) i kanonika Nikole Dijaneševića, velikog prepošta Zagrebačkoga kaptola, vode k uspostavi Akademije (1662.), koju car i kralj Leopold I. posebnom poveljom 23. rujna 1669. godine upisuje u generalne studije zemalja habsburške krune s pripadnim sveučilišnim pravima i povlasticama. Carsku povelju 3. studenoga 1671. godine ratificirao je Hrvatski sabor „salvis tamen iuribus et libertatibus Regni in suo vigore permanentibus“.

Poslije ukinuća isusovačkoga reda (1773.) carica i kraljica Marija Terezija preustrojila je zagrebački generalni studij u Kraljevsku akademiju znanosti s tri fakulteta: filozofskim, bogoslovnim i pravnim.

Na sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 11. ožujka 1869. godine izglasan je zakonski članak „ob utemeljenju sveučilišta u glavnom gradu Zagrebu“ kojim se „Vladi zemaljskoj nalaže, da učini shodne korake, da se nadbiskupski licej zagrebački preustroji u fakultet teologijski“. „Prilozima cijelog naroda hrvatskoga“ u Zagrebu je 1874. godine osnovano moderno hrvatsko sveučilište koje po ustrojnom zakonu od 5. siječnja iste godine i po otpisu cara Franje Josipa I. tri mjeseca poslije (5. travnja 1874.) „ima otvoriti potpuni (četverogodišnji) bogoslovni fakultet“.

Značajna reorganizacija nastavnog plana Bogoslovnog fakulteta provedena je 1935. godine u skladu sa zahtjevima apostolske konstitucije „Deus scientiarum Dominus“. Novu „ratio studiorum“ 1937. godine potvrdila je Kongregacija za sjemeništa i

sveučilišta, čime je Bogoslovni fakultet u Zagrebu izjednačila s crkvenim sveučilišnim ustanovama u svijetu, priznatima od Svete Stoline.

Početkom 1952. godine Vlada NR Hrvatske donosi rješenje o ukidanju Rimokatoličkoga bogoslovnog fakulteta kao fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Time je on *de facto*, ali ne i *de iure* prestao biti sastavnim dijelom Sveučilišta u Zagrebu jer Senat Sveučilišta u Zagrebu nije donio Odluku o isključenju Fakulteta iz sastava Sveučilišta u Zagrebu.

Odlučnim zauzimanjem dekana Rimokatoličkoga bogoslovnog fakulteta, prof. dr. Vilima Keilbacha te svesrdnom podrškom biskupa hrvatskog jezičnog područja, Rimokatolički bogoslovni fakultet nastavio je djelovati punih trideset i osam godina, na temelju povijesnog i stečenog prava, isključivo kao crkvena visokoškolska ustanova.

Godine 1990., nakon demokratskih promjena, tadašnje Izvršno vijeće Sabora Republike Hrvatske proglasilo je ništavnim rješenje Vlade NR Hrvatske iz 1952. godine. Tim rješenjem svi akti Rimokatoličkoga bogoslovnog fakulteta (diplome, imenovanja profesora i sl.) koji su od 1952. do 1990. godine vrijedili samo *pro foro ecclesiastico*, postali su valjanima također *pro foro civili*, sa svim pravnim posljedicama na građanskom području.

ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA

PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA

1. Duga i kontinuirana tradicija i ugled u akademskom teološkom poučavanju i istraživanju od samog osnutka, usprkos privremenom isključenju iz Sveučilišta za vrijeme komunističkog režima.
2. Sposobnost Fakulteta da odgovara na promijenjene institucionalne, društvene, ekonomske i političke okolnosti. Fakultet ne dopušta da ga ta plemenita tradicija ograničava, već se s kreativnim i dinamičnim duhom usredotočuje na budućnost.
3. Integriranost Fakulteta u strukture i akademski život Sveučilišta.
4. Veličina studentske populacije i njihova raznolikost koja Fakultetu omogućuje održavanje katedri, istraživačkih aktivnosti i poslijediplomskih sveučilišnih studijskih programa iz cijelog niza teoloških disciplina.
5. Široki raspon visoko kvalificiranog i predanog osoblja posvećenog misiji Fakulteta.
6. Utjecaj i značaj nastavne i istraživačke djelatnosti Fakulteta na život Crkve, društvo, kulturu i akademsku zajednicu u Hrvatskoj.

NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA

1. Nedostatak detaljnog strateškog plana koji uključuje plan rada, politiku odgovornosti itd.
2. Institucionalna politika znanstvene djelatnosti i internacionalizacije.
3. Preopterećenje nastavnika na nekim katedrama.
4. Izazovi u privlačenju nastavnika i studenata koji rezultiraju slabom motivacijom dijela studenata.
5. Problemi s prostorom (učionice) na trenutnoj lokaciji.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Proaktivni stil upravljanja koji uključuje djelatnike Fakulteta na svim razinama i uzima u obzir njihova zaduženja i specifične stručnosti u skladu s principom supsidijarnosti.
2. Fakultet njeguje institucionalnu kulturu koja kao temeljne vrijednosti prepoznaje doprinose znanosti, društvu i Crkvi, zajedništvo, ambiciju i iskrenost.
3. Kombinacija znanstvenih, teoloških i umjetničkih (glazbenih) resursa na jednoj lokaciji.
4. Formuliranje jasnih strateških ciljeva.

5. Uvođenje struktura i mehanizama za osiguravanje kvalitete u sve institucionalne aktivnosti i na sve razine.
6. Sustavan pristup uvođenju studijskih programa u skladu s Bolonjskom deklaracijom.
7. Politika i praksa Uprave i nastavnog osoblja temelje se na pristupu učenju prilagođenom studentima.
8. Fakultet izdaje šest časopisa, od kojih je jedan osobito prestižan.
9. Osnivanje Ureda za međunarodnu suradnju.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1. Fakultet mora dati jasnije i detaljnije pojašnjenje svojeg prijedloga za provedbu i praćenje strateških ciljeva, s posebnim osvrtom na mehanizme za osiguravanje kvalitete, odgovornost te planiranje i koordiniranje istraživanja.
2. Fakultet bi trebao nastaviti raditi na kulturi osiguravanja kvalitete koja bi prožimala sva područja života Fakulteta, od privlačenja novih studenata do pripremanja studenata za njihove profesionalne karijere. Novi Priručnik za osiguravanje kvalitete morao bi biti učinkovit alat za provedbu koherentne i sustavne politike.
3. Fakultet bi trebao nastaviti s praćenjem društvenih, ekonomskih i crkvenih faktora koji određuju upisne kvote te kreativno reagirati na njih.
4. Fakultet bi trebao intenzivirati i istražiti nove pristupe promoviranja i privlačenja motiviranih potencijalnih studenata putem društvenih medija, interneta, školskih natjecanja itd.
5. Nakon preseljenja na novi sveučilišni kampus, Fakultet ne treba samo razvijati ambiciozni i inovativni eksperiment u stvaranju novih veza s fakultetima prirodnih znanosti, već i nastaviti njegovati svoju dugogodišnju vezu s humanističkim znanostima, pogotovo glazbom, kako bi mogao biti most između prirodnih i humanističkih znanosti.
6. Fakultet bi morao nastaviti s rješavanjem važnog pitanja nastavnog preopterećenja tako što će poboljšati učinkovitost poučavanja, na primjer, spajanjem nekih predmeta, razvojem e-učenja itd.
7. Iako je većina potrebnih informacija za veliki dio predmeta dostupna na njegovim internetskim stranicama, Fakultet bi trebao promicati i olakšati korištenje elektroničkih alata u didaktičke svrhe (dodatni materijali za predavanja, interakcija studenata i nastavnika, kao i samih studenata, metode provjere znanja itd.).
8. Fakultet bi trebao nastaviti s postupkom realistične procjene ECTS bodova za pojedine predmete, pogotovo na Filozofsko-teološkom studijskom programu te

spajati manje predmete u veće, čime će također povećati koherentnost studijskog programa i učiniti njegovu strukturu jasnijom.

9. Fakultet bi trebao razraditi svoje prvobitne mjere za poboljšavanje stope prolaznosti i smanjenja broja studenata koji odustaju od studija.
10. Osnivanjem Ureda za međunarodnu suradnju, Fakultet bi trebao nastaviti s unapređivanjem svog međunarodnog profila i mobilnost nastavnika i studenata te poticati djelatnike da radove objavljuju u prestižnim recenziranim međunarodnim časopisima na stranim jezicima.
11. Najprestižniji časopis Fakulteta trebao bi povećati broj radova na stranim jezicima.
12. Fakultet bi trebao proširiti ponudu kolegija na stranim jezicima, koristiti više materijala na stranim jezicima i iskoristiti mogućnosti za internacionalizaciju koje nudi Sveučilište.
13. Fakultet bi trebao predodrediti financijska sredstva namijenjena pristupu elektroničkim bazama podataka, tehnološkim resursima i infrastrukturi za slučaj da se preseljenje na novu lokaciju oduži.
14. U svjetlu nedavnih povijesnih sukoba, Fakultet bi trebao iskoristiti regionalno jedinstvenu religijsku, kulturnu, etničku i političku raznolikost za istraživačku i nastavnu djelatnost čija bi važnost mogla nadići granice regije.
15. Fakultet bi trebao nastaviti razmišljati o kombiniranju preddiplomskog studija teologije s drugim disciplinama humanističkih ili društvenih znanosti koje postoje na Sveučilištu jer bi tako mogao poboljšati privlačenje studenata i novih djelatnika.

DETALJNA ANALIZA O USKLAĐENOSTI VISOKOG UČILIŠTA SA STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA REAKREDITACIJU

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Kriterij 1.1.

Fakultet ima osnovne elemente strateškog plana koji su navedeni u njegovim objektivnim ciljevima. Razvoj opsežnijeg i detaljnijeg strateškog plana, koji bi uključivao plan rada, politiku odgovornosti itd., pokazao bi kako Fakultet namjerava napredovati i provesti te ciljeve.

Kriterij 1.2.

Fakultet ima učinkovitu i funkcionalnu organizacijsku strukturu i jasne tokove upravljanja, što se odražava u njegovom Statutu i ostalim dokumentima. Organizacijske i upravljačke strukture opsežno su opisane u Samoanalizi.

Kriterij 1.3.

Katolički bogoslovni fakultet razvija svoj strateški dokument na temelju osam osnovnih strateških dokumenata Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilište još radi na tih osam strateških dokumenata, a Fakultet u bliskoj suradnji sa Sveučilištem usklađuje vlastite dokumente s tim procesom. Duga tradicija i izvrstan ugled Katoličkog bogoslovnog fakulteta, kao i njegova vodeća uloga u teološkom poučavanju i istraživanju pridonose povećanju nacionalnog i međunarodnog profila Fakulteta kao vodećeg centra za obrazovanje koji nudi široki spektar akademskih specijalizacija.

Kriterij 1.4.

Većina studijskih programa usklađena je s misijom Visokog učilišta. Izmijenjeni studijski program usporediv je sa studijskim programima vodećih teoloških fakulteta u Europi. Novi studijski program prilagođen je zahtjevima Bolonjske deklaracije, kao i Kongregacije za katolički odgoj. Ishodi učenja pojedinih modula usklađeni su s ishodima učenja studijskog programa koji su pak definirani u skladu s Bloomovom taksonomijom (to pogotovo vrijedi za studij Religijske pedagogije i katehetike). Završni ishodi učenja jasno su opisani u Samoanalizi, kao i u novom Priručniku o studijskom programu koji je Stručno povjerenstvo vidjelo tijekom posjeta Visokom učilištu.

Ishodi učenja specifičnih modula i cijelog studijskog programa zamišljeni su tako da studentima pruže temeljne uvide i vještine, alate za kritičku analizu i primjenu stečenog znanja u društvu i crkvenim zajednicama.

Kriterij 1.5.

Dekan Fakulteta član je sveučilišnog Odbora za upravljanje kvalitetom. Djelatnici Fakulteta proučavali su politiku osiguravanja kvalitete vodećih teoloških fakulteta u Hrvatskoj i Europi, a savjetovali su se i s relevantnim dionicima. Osiguravanje kvalitete organizirano je u skladu s principom supsidijarnosti prema kojem su sve razine Fakulteta jednako odgovorne za osiguravanje kvalitete i predstavljene su Povjerenstvu za upravljanje kvalitetom. Toj supsidijarnosti pridonose radionice za sve djelatnike koji bi se trebali uključiti u provedbu osiguravanja kvalitete i najbolje prakse.

Stručno povjerenstvo je impresionirano predanošću Uprave i dokazima o implementaciji prakse osiguravanja kvalitete. Priručnik za osiguravanje kvalitete skoro je gotov i trebao bi biti objavljen u bliskoj budućnosti.

Kriterij 1.6.

Postoji niz konkretnih mehanizama za praćenje i unapređenje kvalitete nastave. Pročelnici katedri provjeravaju kvalitetu nastave i procjenjuju nastavnike iz svojih odjela. Svake godine nastavnici podnose izvješća pročelnicima katedri u kojima, između ostalog, navode informacije o svojim nastavnim aktivnostima. Ta godišnja izvješća prerast će u izvješća o samoanalizi. Nastavnici srodnih predmeta međusobno ocjenjuju svoj rad.

Studentske ankete i povratne informacije prikupljaju se i analiziraju, a rezultati pridonose praćenju i unapređenju kvalitete nastave. Fakultet i Sveučilište organiziraju radionice za poboljšavanje nastavnih metoda i upoznavanje nastavnika s novim razvojem i tehnologijama.

Kriterij 1.7.

Fakultet ima određene mehanizme za praćenje i unapređivanje kvalitete znanstvenog rada, ali nedostaje mu koordinacija na institucionalnoj razini. Mehanizmi za praćenje i unapređivanje kvalitete znanstvenog rada funkcioniraju na razini katedri, ali čak i tamo nisu ujednačeni. Taj propust bit će ispravljen novim strateškim planom za istraživačku djelatnost, a očekuje se i da će radna grupa za znanstveno istraživanje pokrenuti sustavnu i koherentnu provedbu odgovarajućih mehanizama na institucionalnoj razini.

Kriterij 1.8.

Fakultet ima Etički kodeks koji određuje mehanizme i procedure za rješavanje žalbi. Etičko povjerenstvo i druga tijela, kao što su Studentski zbor, Fakultetsko vijeće i studentski pravobranitelj, rade zajedno kako bi osigurali provedbu načela Etičkog kodeksa te drugih pravila i procedura.

2. Studijski programi

Kriterij 2.1.

Katolički bogoslovni fakultet usvojio je načela Bolonjskog sustav 2001./2002. godine, a novi studijski program strukturiran prema kriterijima Bolonjskog procesa i Bloomove taksonomije uveden je 2005./2006. godine. Od uvođenja Bolonjskog procesa, ishodi i ciljevi učenja svih predmeta redovito su procjenjivani kako bi bili što precizniji i specifičniji te tako omogućili uvođenje boljih metoda nastave i procjena znanja. U to se Stručno povjerenstvo uvjerilo na sastancima s nastavnicima i Upravom, kao i prilikom pregledavanja studijskog programa i dodatka diplomi. Taj rad je u tijeku, a Fakultet je predan osiguravanju potpune integracije ishoda učenja cijelog programa i specifičnih ciljeva pojedinih modula.

Stručno povjerenstvo je vidjelo da u studijskom programu nisu demonstrirani samo kognitivni ishodi učenja, od reproduciranja informacija do analiza i kritičkog razmišljanja, već i komunikacijske vještine te društvene i vjerske kompetencije, kao što su solidarnost, empatija i samilost prema nepriviligiranim pripadnicima društva.

Mehanizmi koji osiguravaju kontinuirano praćenje su studentske ankete i Povjerenstvo za upravljanje kvalitetom koje se redovito sastaje. Fakultet je predan stalnom unapređivanju kvalitete nastave i postojećih studijskih programa te uvođenju nove nastavne i didaktičke opreme.

U reviziji programa sudjelovali su svi dionici, djelatnici, studenti i budući poslodavci.

Kriterij 2.2.

U Samoanalizi, kao i na sastancima sa Stručnim povjerenstvom, Uprava i nastavnici naveli su da se upisne kvote stalno prate i, do određene mjere, prilagođavaju trendovima zapošljavanja, crkvenim potrebama i općenitom interesu. Iako je tržište rada samo jedan od čimbenika pri određivanju upisnih kvota, ipak je potrebno uzeti u obzir trenutnu nestabilnost uzrokovanu ekonomskom recesijom koja je dovela do smanjene potražnje za nastavnicima u osnovnom i srednjem obrazovanju, kao i do ograničenja u zapošljavanju novih nastavnika.

Pri određivanju upisnih kvota moraju se uzeti u obzir i ostali čimbenici: značajan broj studenata Filozofsko-teološkog programa priprema se za svećeničku službu ili religiozni život. Ti se studenti obrazuju za buduće vođe lokalnih zajednica, župa i institucija u Hrvatskoj, a njihovi budući doprinosi nadilaze svaku ekonomsku vrijednost jer će imati važne uloge u razvoju društvene, kulturne i religijske strukture društva. Iako broj prijavljenih studenata može varirati iz godine u godinu, važno je da su upisne kvote dovoljno velike da podržavaju te varijacije, pogotovo eventualni budući porast zainteresiranih studenata. Tijekom sastanka sa studentima neki od njih su izjavili da Filozofsko-teološki studijski program nisu izabrali samo zbog karijere i profesionalnih

razloga, već i zbog osobnog zanimanja i razvoja te stjecanja šireg obrazovanja iz humanističkih znanosti i kulture. Ti razlozi također značajno pridonose društvenom i kulturnom kapitalu društva te predstavljaju važan čimbenik u određivanju upisnih kvota.

Trenutne upisne kvote opravdane su zbog specifičnog karaktera teološke discipline, širokog raspona profesionalnih i osobnih razloga zbog kojih studenti odabiru taj studij i budućeg potencijala za privlačenje većeg broja studenata iz Hrvatske i inozemstva.

Postoje indikacije da će studijski program Religijske pedagogije i katehetike sljedeće akademske godine privući veći broj studenata. Stručno povjerenstvo je sa zanimanjem slušalo o planovima Fakulteta za uvođenje novih studijskih programa, osobito dvopredmetnog programa (teologija i kombinacija humanističkih i umjetničkih znanosti).

Kriterij 2.3.

Omjer studenata i nastavnika u skladu je s propisima. Međutim, na doktorskom studijskom programu radi samo 43% stalno zaposlenih nastavnika, a moralo bi ih biti 50%. Financijska ograničenja koje je nametnulo Ministarstvo ne dopuštaju rješavanje tog problema, ali Uprava se nada da će se to riješiti čim se poboljša ekonomska situacija u Hrvatskoj. Vanjski suradnici u potpunosti su kvalificirani za držanje svojih kolegija.

U Samoanalizi Uprava ističe da je prolaznost na ispitima svih studijskih programa u posljednjih pet godina pala. Razlozi navedeni u Samoanalizi su slaba motivacija dijela studenata, sve manje prijavljenih kandidata, slabiji prosjeka ocjena iz srednje škole i manje mogućnosti za zapošljavanje. Kako bi odgovorio na te izazove, Fakultet se trudi studentima omogućiti ponovno otkrivanje zanimanja za studij, pogotovo studij teologije. Pristup Fakulteta učenju usredotočen je na studente što im omogućuje da, usprkos broju studenata, ostvaruju blisku suradnju studenata i nastavnika. Uprava ozbiljno shvaća pitanje motivacije studenata kojima nudi radionice za učinkovitije učenje, raspolaganje vremenom i ostvarivanje akademskog potencijala uz pomoć sustava za praćenje napretka studenata te razmatra uvođenje drugih mjera.

Kriterij 2.4.

Fakultet je studijske programe usklađene sa zahtjevima Bolonjske deklaracije uveo akademske godine 2005./2006., kada su za svaki studijski program definirani ishodi učenja, odnosno kompetencije utemeljene na prethodno korištenoj eksperimentalnoj metodi za određivanje ishoda učenja. Taj je proces nastavljen s ciljem ostvarivanja bolje povezanosti između ishoda učenja, studijskog programa i kompetencija koje se stječu završetkom pojedinih studijskih profila. Rezultat toga je bilo jasno i precizno formuliranje ishoda učenja 2012./2013. godine te ostvarivanje eksplicitne veze između ishoda učenja pojedinih predmeta i cijelog studijskog programa opisanog u dodatku

diplomi. Ishodi učenja definirani su u skladu s Bloomovom taksonomijom sa šest kategorija kognitivnog znanja.

Kriterij 2.5.

Provjera znanja na mnogim predmetima usklađena je s ishodima učenja. U usporedbi sa sličnim teološkim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu, Fakultet koristi široki raspon metoda provjere znanja, što su potvrdili i studenti. Većina predmeta nudi kolokvije, kontinuirane provjere, studentske aktivnosti i sudjelovanje. Oblici provjere znanja ovise o materijalu koji se uči, ali svi su usklađeni s ciljevima učenja pojedinih predmeta.

Kriterij 2.6.

Sustav ECTS bodova obuhvaća obavezne i izborne predmete. Fakultet priznaje da inicijalna dodjela ECTS bodova nije imala čvrste temelje i opravdanost pa je zato uveo promjene, pogotovo za studijski program Religijske pedagogije i katehetike te izborne predmete. Fakultet radi na realističnijoj dodjeli ECTS bodova i za druge studijske programe.

Kriterij 2.7.

Pri razvijanju studijskih programa, Fakultet je proučavao programe međunarodnih teoloških fakulteta, kao i razne druge modele. Kvaliteta i sadržaj studijskih programa na Fakultetu u skladu su s međunarodno priznatim standardima i vjerskim propisima Apostolske konstitucije *Sapientia Christiana* i Kongregacije za katolički odgoj koje reguliraju sva katolička bogoslovna visoka učilišta.

Kriterij 2.8.

Nastavne metode su vrlo raznolike i prikladne za različite predmete. Pedagoški i katehetski predmeti pogotovo koriste mnoge različite aktivne metode poučavanja i učenja, uključujući terenski rad, upotrebu *online* alata i grupni rad. Studente se potiče na kritičko razmišljanje i aktivno pridonošenje procesu učenja kroz diskusije, prezentacije, davanje prijedloga za pojedine teme itd.

Kriterij 2.9.

Nastavnici su stavili na raspolaganje dodatne resurse i rade na poboljšanju nastavnih materijala na stranim jezicima. Međutim, Ministarstvo je smanjilo sredstva za pristup dodatnim bazama podataka.

Kriterij 2.10.

Kao dio svojeg akademskog programa i provjera znanja, studenti moraju proći praktični rad u školama, grupama za mlade, na komunalnim projektima i u župama gdje, pod

nadzorom mentora, imaju mogućnost primijeniti svoje akademske i socijalne vještine. Mentori na institucijama daju povratne informacije studentima i njihovim nastavnicima.

3. Studenti

Kriterij 3.1.

Upisne procedure su jasno definirane, transparentne i usklađene s formalnim zahtjevima države i sveučilišta. Studenti koji upisuju Filozofsko-teološki studijski program većinom su kandidati za svećenstvo pa je ovaj studijski program osmišljen tako da zadovolji zahtjeve i očekivanja njihovih budućih karijera. Svi zaređeni studenti nalaze zaposlenje nakon diplomiranja.

Studijski program Religijske pedagogije i katehetike namijenjen je obrazovanju budućih nastavnika. Ured za vjeronauk u školi Zagrebačke nadbiskupije vodi računa o potražnji za učiteljima vjeronauka i diplomiranim teolozima. Prema Samoanalizi trenutni podaci Ureda za vjeronauk u školi ukazuju na to da je u posljednje tri godine nezaposlenim diplomantima potrebno duže da se zaposle. No predviđanja o tržištu rada ukazuju na to da će u sljedećih dvadeset godina doći do postupne generacijske promjene među nastavnicima koja će rezultirati većom potražnjom za kvalificiranim vjeroučiteljima. Usprkos krizi, diplomirani teolozi i vjeroučitelji zapošljavaju se na raznim radnim mjestima u društvu i Crkvi: medijima, savjetovanju, sektoru ne-religijskog obrazovanja, župama, kao voditelji ureda itd.

Mnogi studenti upisani na preddiplomski studijski program Crkvene glazbe zapošljavaju se kao crkveni glazbenici u župama ili nastavljaju obrazovanje na diplomskom studiju orgulja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu i drugim institucijama za visoko glazbeno obrazovanje u Europi.

Upisne kvote za dva glavna studijska programa su ispunjene. Slobodna mjesta na glazbenom studijskom programu posljednjih godina ostaju nepopunjena jer su kriteriji za upis postroženi, ali broj kandidata raste.

S obzirom na trenutnu situaciju na tržištu rada, Fakultet je smanjio kvotu za Filozofsko-teološki studij za deset, za Religijsku pedagogiju i katehetiku za pet, a za glazbeni program za tri mjesta. Upisi se prate, a upisne kvote prilagođavaju predviđenim zahtjevima tržišta.

Fakultet je također identificirao problem motivacije dijela kandidata. Fakultet istražuje mogućnost promjene nekih studijskih programa kako bi se prilagodio potrebama tržišta i privukao nove studente. Fakultet također kontinuirano prati i analizira čimbenike koji utječu na upisne kriterije kako bi osigurao održivost studijskih programa i odgovorio na predviđanja o zapošljivosti.

Kriterij 3.2.

Visoko učilište pruža odličnu potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima (kulturnim, humanitarnim, društvenim, crkvenim, sportskim itd.). Fakultet blisko surađuje s nizom crkvenih i civilnih institucija kako bi osigurao mogućnosti za budući stručni i osobni razvoj studenata. Studenti volontiraju na javnim događajima i institucijama budućih poslodavaca. Uključenost socijalnih partnera (npr. lokalne katoličke nadbiskupije, katehetskog centra itd.) važna je za osiguravanje mogućnosti za izvannastavne aktivnosti povezane s budućim karijerama studenata.

Kriterij 3.3.

Fakultet je napravio vodič za svaku studijsku godinu koji nudi savjete, upute i pomoć, što se pokazalo kao neprocjenjivi resurs za studente prvih godina. Nastavnici su dostupni za tjedne konzultacije oko studijskih materijala ili savjeta o karijeri. Također se organiziraju obrazovne radionice koje studentima pomažu u organizaciji vremena, razvoju učinkovitih akademskih vještina, pružaju pomoć u suočavanju s tremom pred ispit itd.

Studenti imaju pristup uslugama psiholoških i duhovnih savjetnika. Studenti s invaliditetom imaju mentora koji posreduje između njih i Fakulteta, identificira posebne potrebe tih studenata i surađuje s udrugom za promicanje kvalitetnog obrazovanja mladih s invaliditetom Udruga ZAMISLI. Posebnu vrstu podrške predstavlja sveučilišni kolegij Vršnjačka potpora studentima s invaliditetom.

Studenti imaju svoje predstavnike u Fakultetskom vijeću i drugim fakultetskim tijelima. Svjestan izazova koji buduće diplomante čekaju pri zapošljavanju, Fakultet kontinuirano prati i analizira stanje i trendove na tržištu rada. Kako bi se nezaposlenost budućih diplomanata što više smanjila, savjete o karijeri pružaju im menadžeri, nastavnici i društveni partneri.

Kriterij 3.4.

Opisi studijskih programa jasno navode metode provjere znanja i dodjelu ECTS bodova za svaki predmet. Nastavnici koriste različite metode za provjeru znanja studenata. Studenti se mogu žaliti na odluke vezane uz provjeru njihovog znanja, a procedura za žalbe je jasna, transparentna i poznata studentima. Ako neki ispit ima jako nisku prolaznost, Studentski zbor ima mogućnost intervencije. Većina nastavnika nudi mogućnost polaganja ispita putem kolokvija.

Kriterij 3.5.

Alumni klub i baza podataka u početnoj su fazi realizacije, ali Fakultet je u kontaktu sa školama i župama koje zapošljavaju njihove diplomante. Ti dionici također su pitani za mišljenje prilikom izmjena studijskih programa.

Kriterij 3.6.

Visoko učilište redovito obavještava javnost o svojim studijskim programima, uvjetima studiranja, postupcima reakreditacije i ishodima učenja putem svojih internetskih stranica, posjeta školama, sveučilišnim smotrama, danima otvorenih vrata itd. Dane informacije su točne, dovoljne i objavljene na vrijeme.

Kriterij 3.7.

Studenti nemaju problema s izražavanjem svojeg mišljenja o studiju. Među studentima vlada topla, pozitivna i prijateljska atmosfera koja je vidljiva i u njihovom odnosu s djelatnicima Fakulteta. Komunikacija između studenata i nastavnika je redovita i konstruktivna te osigurava da se glas studenata čuje i cijeni. Studenti sudjeluju u donošenju odluka preko svog pravobranitelja i predstavnika u Fakultetskom vijeću, a zastupljeni su i u drugim fakultetskim tijelima. Studentske ankete redovito se provode i imaju veliki odaziv, a neki nastavnici uveli su dodatne interne upitnike radi poboljšanja kvalitete svojih kolegija.

Kriterij 3.8.

Na predavanjima se redovito ispunjavaju upitnici čiji se rezultati šalju dekanu, pojedinim nastavnicima i pravobranitelju na Fakultetskom vijeću. Nastavnici koji su među 10% najlošije ocijenjenih sastaju se s dekanom radi analiziranja situacije i razmatranja mogućih mjera za unapređenje kvalitete pojedinog kolegija. Studenti se također mogu obratiti direktno Upravi. Visoko učilište nema sustavnu politiku obavještavanja studenata o mjerama poduzetim na temelju njihovih prijedloga.

4. Nastavnici

Kriterij 4.1.

Omjer nastavnika i studenata je zadovoljavajući (1:28). U slučaju poslijediplomskog studijskog programa omjer stalno zaposlenih nastavnika i vanjskih suradnika nije potpuno usklađen sa službenim propisima (43%:57%). Povijesno objašnjenje za tu neuravnoteženost je da je zagrebački Katolički bogoslovni fakultet do nedavno bio jedina institucija u Hrvatskoj koja je nudila poslijediplomski studij teologije i privlačila mentore s ostalih teoloških fakulteta. Kako bi spriječio fragmentiranje poslijediplomskih studija na različita visoka učilišta u Hrvatskoj, Fakultet je težio snažnoj interinstitucionalnoj suradnji koja je rezultirala relativno velikim brojem vanjskih suradnika na poslijediplomskom studijskom programu.

Nastavno osoblje je visoko kvalificirano, mnogi imaju doktorate s vodećih europskih crkvenih institucija.

Kriterij 4.2.

Fakultet je odlučan u namjeri da zapošljava samo najbolje nastavnike, no trenutna financijska ograničenja ne dopuštaju zapošljavanje novih nastavnika, uz iznimku zamjenjivanja nastavnika koji su otišli u mirovinu. Iste financijske okolnosti ograničavaju napredovanje viših asistenata u viša zvanja. Primarna briga Fakulteta je imenovanje znanstvenih novaka, ali i to ovisi o financijskim mogućnostima.

Kriterij 4.3.

Kao što je navedeno u 4.1.

Kriterij 4.4.

Fakultet pruža mnoge mogućnosti za usavršavanje akademskih vještina nastavnog osoblja. Do sada radionice za nastavno osoblje nisu bile obavezne, ali to će se promijeniti. Fakultet je organizirao radionice na temu implementacije ishoda učenja i provjere znanja, e-učenja, upotrebe tehnoloških resursa, sučelja EBSCO itd. Katedre pomažu (mladim) nastavnicima da unaprijede svoje nastavne kvalitete tako što na konstruktivan način prate njihove nastavne aktivnosti. Nastavno osoblje upoznato je s mogućnostima za razmjenu nastavnika u okviru programa Erasmus, kao i za slanje radova na prestižne međunarodne konferencije.

Znanstvena izvrsnost nastavnika također se nagrađuje „priznanjima“ koja se dodjeljuju svake godine. Jedan primjer je Nagrada za izuzetno zalaganje nastavnoga osoblja koja se dodjeljuje zaposlenicima Fakulteta koji sudjeluju u nastavi, a posebno se ističu kvalitetom, kreativnošću i ažurnošću. Nagrada za životno djelo dodjeljuje se nastavnicima koji su svojim dugogodišnjim radom i djelom dali izuzetan doprinos djelovanju Fakulteta i promicali njegov položaj i ugled u zemlji i inozemstvu. Cilj ovih i drugih nagrada je motiviranje nastavnog osoblja na izvrsnost u radu.

Kriterij 4.5.

Iako omjer nastavnika i studenata zadovoljava uvjete koji osiguravaju kvalitetu nastave, na nekim katedrama postoji preopterećenje nastavnika koji imaju izuzetno veliki broj sati nastave. Fakultet prepoznaje potrebu za zapošljavanjem novih nastavnika, što je i identificirao kao jedan od strateških ciljeva, ali suočen je s financijskim ograničenjima. Problem se pokušao privremeno riješiti smanjenjem broja kolegija za 30%, što je donekle pridonijelo rasterećenju nastavnika. Uprava je Stručnom povjerenstvu rekla da planira spojiti još više kolegija, što neće ugroziti ishode i ciljeve učenja te specifičnosti studijskih programa.

Kriterij 4.6.

Vanjske obaveze nastavnog osoblja reguliraju se podnošenjem obaveznog godišnjeg izvješća, kao i češćih detaljnih izvješća o nastavnim, znanstvenim i stručnim

aktivnostima potrebnih za izbor ili reizbor u zvanja. Praćenje rada i vanjskih obaveza suradnika temelji se na mjesečnim izvješćima o njihovim aktivnostima i drugim obavezama.

Uz svoje nastavno opterećenje na Fakultetu, nastavnik može imati najviše stotinu sati nastave na nekoj drugoj instituciji (maksimalno 30% dodatnog radnog opterećenja). Neki nastavnici imaju veće radno opterećenje od dopuštenog: od osam nastavnika s vanjskim obavezama, četvero ima veće nastavno opterećenje od dopuštenog.

Mnogi nastavnici rade na drugim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu ili drugim teološkim fakultetima u Hrvatskoj, ali Fakultet prati i odobrava sve vanjske obaveze nastavnika kako bi osigurao kvalitetu svojih studijskih programa. Stručno povjerenstvo se uvjerilo da postoje mehanizmi za praćenje radnog opterećenja i vanjskih obaveza.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Kriterij 5.1.

Iako strateški plan znanstvenog rada još nije do kraja razvijen, znanstvenici su sve svjesniji potrebe za timskim pristupom istraživačkom radu. Određena suradnja već postoji na razini katedri i istraživačkih instituta, ali samo jedan istraživački institut ima formalna pravila za znanstveni rad. Povremeno dolazi do interdisciplinarne znanstvene suradnje, na primjer između Instituta za crkvenu povijest i Hrvatskog marijološkog instituta. Objavljene rezultate te suradnje Stručno povjerenstvo je vidjelo prilikom posjete Visokom učilištu.

Stručno povjerenstvo je vidjelo da Fakultet nudi široki spektar stručnosti i specijalizacija koje omogućuju interdisciplinarnu suradnju na ključnim temama i područjima koja mogu unaprijediti znanstveni profil Fakulteta. Jedinstveni regionalni, religijski, kulturni, društveni i politički kontekst pruža mnogo mogućnosti za daljnji istraživački rad s međunarodnom važnošću.

Kriterij 5.2.

Fakultet ima dobru nacionalnu i međunarodnu suradnju s drugim fakultetima. U granicama Hrvatske, Fakultet ima dobar odnos sa Sveučilištem u Zagrebu (Filozofskim i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom), kao i s drugim teološkim fakultetima (Split i Đakovo). Međunarodne veze Fakultet ima s institucijama u Grazu, Beču, Sarajevu, Ljubljani i Fuldi, a sudjeluje i u programu *European Values Study*. Fakultet također ima Erasmus i CEEPUS ugovore s drugim inozemnim teološkim institucijama.

Ta razina nacionalne i međunarodne suradnje može se lako inkorporirati u strateški plan i plan istraživanja na kojima Uprava trenutno radi.

Kriterij 5.3.

Fakultet ima odgovarajući broj znanstvenika u svim važnim poljima te širokom rasponu specijalizacija. Znanstvenici su visoko kvalificirani, mnogi imaju doktorate s vodećih svjetskih crkvenih sveučilišta.

Privlačenje i zapošljavanje znanstvenika ograničeno je vladinim financijskim rezovima uzrokovanih nepovoljnom ekonomskom klimom. Znanstvenici na nekim katedrama imaju poteškoća u usklađivanju nastavnih i istraživačkih obaveza.

Kriterij 5.4.

Svi osim jednog od četrnaest najvažnijih radova navedenih u Samoanalizi objavljeni su u hrvatskim časopisima (kategorija A1). Moguće objašnjenje za skoro potpuni nedostatak ključnih radova na stranim jezicima je što je taj popis sastavljen prema posjećenosti na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske Hrčak. Međutim, Samoanaliza navodi niz renomiranih, međunarodno priznatih časopisa iz baza podataka Scopus i WOS koji su objavljivali radove djelatnika Fakulteta, ali oni su navedeni kao ključni radovi.

Kriterij 5.5.

Fakultet jako cijeni znanstvenu izvrsnost pojedinih istraživača i uzima je u obzir pri donošenju odluka o unapređenju. Fakultet nema politiku poticanja i nagrađivanja znanstvenih aktivnosti svojih djelatnika, ali to će biti ispravljeno strateškim planom na kojem se trenutno radi.

Kriterij 5.6.

Omjer zbornika i radova objavljenih u recenziranim časopisima po nastavniku je zadovoljavajući. Znanstveni radovi djelatnika Fakulteta uglavnom su vezani uz hrvatski teološko-pastoralno-crkveno-kulturni kontekst, što dovodi do toga da se značajan dio radova objavljuje u hrvatskim časopisima. Broj radova objavljenih na stranim jezicima je ograničen. Broj ostalih izlaznih proizvoda je dobar, ali nije jasno do koje mjere te publikacije – knjige i stručni radovi – prolaze postupak recenzije.

Fakultet izdaje šest znanstvenih teoloških časopisa, što je impresivan broj za jednu instituciju.

1. *Bogoslovska smotra* (A1) jedan je od najstarijih i najprestižnijih recenziranih znanstvenih časopisa u Hrvatskoj u polju društvenih i humanističkih znanosti. Časopis ima međunarodno vijeće, a objavljuje znanstvene članke iz područja teoloških i teologiji srodnih znanosti. Prema izračunu Hrčka, *Bogoslovska smotra* nalazi se na prvome mjestu po posjećenosti časopisa.
2. *Croatia christiana periodica* (A1) fokusira se na hrvatsku crkvenu povijest i religijsku kulturu. I ovaj časopis objavljuje priloge na stranim jezicima.

3. *Riječki teološki časopis* (A2) je regionalni teološki časopis koji izlazi dvaput godišnje.
4. *Biblija danas* časopis je Biblijskoga instituta Fakulteta i Hrvatskoga katoličkog biblijskog djela, a izlazi četiri puta godišnje.
5. *Sveta Cecilija* (A2) časopis je za duhovnu glazbu i glasilo fakultetskog Instituta za crkvenu glazbu.
6. *Poslušni Duhu* časopis je Instituta za ekumensku teologiju i dijalog.

Kriterij 5.7.

U posljednjih pet godina Fakultet je imao osam projekata koje je odobrilo Sveučilište, a financirala država, od kojih su tri uspješno završena (prema Samoanalizi). Mnogi drugi djelatnici Fakulteta sudjeluju u značajnim državnim i međunarodnim projektima na individualnoj bazi, o čemu se raspravljalo na sastancima sa Stručnim povjerenstvom. Fakultet priznaje da bi trebao imati više projekata.

Kriterij 5.8.

Akademski i znanstveni rad Fakulteta ima značajan utjecaj na Crkvu i društvo. Fakultet organizira mnoge konferencije i predavanja otvorena za javnosti, provodi istraživanja za škole (npr. zdravstveni odgoj u srednjim školama), objavljuje umjetničke publikacije (prethodno nepoznata srednjovjekovna glazbena djela), radi analize biblijskih tekstova za radio i televiziju, provodi obuku za učitelje religije i katehetike u školama i župama i potiče studente na sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima. Novoodobren istraživački projekt o interkonfesijalnom učenju također će pridonijeti prijenosu znanja u javnost. Važnu ulogu u tom području igra i impresivan broj časopisa koje Fakultet izdaje.

Kriterij 5.9.

Ovaj standard nije primjenjiv.

Kriterij 5.10.

Fakultet ima odgovarajući broj mentora, ali omjer stalno zaposlenih djelatnika i vanjskih suradnika nije u potpunosti usklađen sa službenim propisima (43%:57% – Kriterij 4.1). Novi mladi mentori prolaze interno usavršavanje i radionice za mentore koje organizira Sveučilište. Provodi se vrlo pažljiv postupak odobravanja tema doktorskih disertacija, kandidata i mentora. Voditelji pojedinih projekata prate mlade znanstvenike putem godišnjih izvješća, a oni aktivno sudjeluju u svim projektima Fakulteta, uključujući nastavne aktivnosti.

Stručno povjerenstvo je sa zadovoljstvom utvrdilo da doktorski studij funkcionira jako dobro i da su doktorske disertacije visoke kvalitete.

6. Mobilnost i međunarodna suradnja

Kriterij 6.1.

Fakultet ima jasne i iscrpne propise za upis studenata sa srodnih teoloških ili katehetskih programa u Hrvatskoj ili inozemstvu. Studenti se mogu prebaciti sa srodnih studijskih programa iste razine koje provode druga katolička ili crkvena sveučilišta, fakulteti ili instituti. Fakultet priznaje prethodno položene kolegije i dodijeljene ECTS bodove. Studenti koji su završili preddiplomske studije na nekom drugom katoličkom sveučilištu ili teološkom fakultetu – u Hrvatskoj ili inozemstvu – a žele nastaviti studij na poslijediplomskoj ili doktorskoj razini, moraju završiti Filozofsko-teološki studijski program ili Religijsku pedagogiju i katehnetiku u skladu s propisima Fakulteta. Studente poslijediplomskih studija posebno se potiče da dio svojeg obrazovanja provedu na drugim fakultetima u Hrvatskoj i inozemstvu. Fakultet također nudi kolegije koji su otvoreni za studente s drugih hrvatskih fakulteta.

Kriterij 6.2.

Fakultet prepoznaje važnost međunarodne suradnje pa je intenzivirao napore za ostvarenje kontakata s inozemnim katoličkim i teološkim fakultetima. U tu je svrhu osnovao Ured za međunarodnu suradnju, a za mobilnost studenata odgovorni su i ECTS koordinator i prodekan za nastavu. Osim ugovora za programe Erasmus i CEEPUS, Fakultet ima niz bilateralnih ugovora s inozemnim fakultetima (Ljubljana, Slovenija; Fulda, Njemačka; Graz i Beč, Austrija). Prošle godine jedan student poslijediplomskog studija odradio je stručni staž na visokom učilištu *Aristotle University of Thessaloniki* u Grčkoj. Svi inozemni partneri navedeni su na internetskim stranicama Fakulteta.

Fakultet priznaje kolegije, ispite, seminare i stručni staž završen u inozemstvu pa studenti nemaju problema s nastavkom studija na Fakultetu nakon povratka u Hrvatsku. U dogovoru s ECTS koordinatorom i prodekanom za nastavu, seminari i izborni predmeti položeni na stranim visokim učilištima priznaju su, unose u dodatak diplomi i uzimaju u obzir pri izračunavanju konačne ocjene studenata.

Broj studenata koji koriste mogućnost za studij u inozemstvu je skroman, a broj stranih studenata na Fakultetu skoro zanemariv. Glavni razlog za to su poteškoće s jezikom. Jedan od poteza Fakulteta bio je da osigura veći broj predavanja na nekom stranom jeziku (od 2011. godine, a predavanja na engleskom jeziku od sljedeće godine). To će pridonijeti unapređenju mobilnosti ulaznih i izlaznih studenata. Ono što Fakultet također može napraviti jest usredotočiti se na razmjenu studenata sa zemljama u kojima se govori neki srodni jezik (slavenskim zemljama), a mogao bi sklopiti i više bilateralnih ugovora s institucijama s engleskog govornog područja jer se mladi studenti često bolje služe tim jezikom.

Kriterij 6.3.

Međunarodna mobilnost nastavnika i znanstvenika jako je niska, a većina međunarodnih razmjena rezultat su osobnih kontakata i dogovora. Kao glavni razlog za to, identificirane su financijske i organizacijske poteškoće, iako Uprava potiče odlazak nastavnika u inozemstvo tako što im daje (ograničenu) financijsku podršku i odobrava molbe za izostanak s nastave. Tek je nedavno dio suradnika (studenti poslijediplomskih studija) odlučio iskoristiti tu mogućnost i otići na kraće boravke u inozemstvo (oko tri mjeseca).

Trenutno nema međunarodnih razmjena nastavnika ili suradnika putem programa Erasmus, samo nekoliko u sklopu programa CEEPUS. Također, u sklopu znanstvenih projekata, a na temelju osobnih kontakata i poziva kolega s drugih sveučilišta, nastavnici Fakulteta surađuju na znanstvenim projektima i drže predavanja na drugim sveučilištima (kao što je Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu, Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici, Pravoslavni bogoslovski fakultet Univerziteta u Beogradu, *Sorbonne University* u Parizu, *University of Fribourg* u Švicarskoj, *University of Ottawa* u Kanadi te visoka učilišta *Gregorian University* i *Pontifical University of St. Bonaventure* u Rimu).

Kriterij 6.4.

Fakultet trenutno nije član nijedne službene međunarodne udruge srodnih institucija. Iako je jedan od strateških ciljeva Fakulteta poboljšanje međunarodne suradnje putem potpisivanja novih ugovora s visokim učilištima, razmjena studenata i osoblja te sudjelovanje u međunarodnim projektima, takva suradnja trenutno postoji samo na razini pojedinih djelatnika.

Nastavnici Fakulteta aktivni su članovi mnogih međunarodnih, europskih, američkih i svjetskih stručnih društava i organizacija te sudjeluju na međunarodnim konferencijama i simpozijima. Fakultet također organizira godišnji skup *Dies Theologicus*, međunarodni simpozij profesora filozofije i teologije.

Kriterij 6.5.

Fakultet priznaje da ne radi dovoljno na promicanju razmjene studenata, što je identificirao kao jedan od svojih strateških ciljeva. Osnivanje Ureda za međunarodnu suradnju pridonijet će ostvarenju tog cilja. Glavni izazov u privlačenju studenata je jezik i nedostatak predavanja na stranim jezicima. Fakultet planira ponuditi više predmeta (povrh onih koje već nudi) na stranim jezicima, pogotovo na engleskom.

Kriterij 6.6.

Fakultet također priznaje da nije zadovoljan s brojem stranih nastavnika koji dolaze na Fakultet, iako pojedini nastavnici pozivaju kolege iz inozemstva koje osobno znaju da posjete Fakultet i sudjeluju u nastavnoj djelatnosti. Prisutnost većeg broja stranih

nastavnika pridonijela bi boljim rezultatima u nastavi i internacionalizaciji Fakulteta. Uprava to namjerava postići intenzivnijom suradnjom na međunarodnim projektima, boljom kvalitetom internetskim stranica na stranim jezicima, prijavama za europske projekte i povećanjem broja kolegija na stranim jezicima.

Kriterij 6.7.

Međunarodna suradnja Fakulteta u sklopu programa Erasmus i CEEPUS, bilateralnih ugovora itd. opisana je u prethodnim kriterijima. Trenutno ne postoje drugi oblici međunarodne suradnje, što je Fakultet identificirao kao ključno područje koje je potrebno unaprijediti.

7. Resursi: Stručne službe, prostor, oprema i financije

Kriterij 7.1.

Institucija ima resurse za učinkovito provođenje studija i ostalih akademskih aktivnosti. Prostor je zadovoljavajući, iako je potrebno više učionica. Visoko učilište uskoro će se preseliti u novi kampus i na taj način riješiti probleme s prostorom.

Knjižnica je dobro opremljena. Čitaonica je dosta mala, ali zadovoljava osnovne potrebe. Ukupna kvaliteta prostorijske (predavaonica, knjižnice, informatičkih učionica itd.) je zadovoljavajuća. Institucija posjeduje modernu opremu potrebnu za izvršenje svoje misije.

Kriterij 7.2.

Omjer nastavnog i nenastavnog osoblja je zadovoljavajući. Nenastavno osoblje raspolaže s dovoljno radnog prostora i opreme te pruža potrebne usluge studentima i nastavnicima.

Kriterij 7.3.

Fakultet omogućava stručno usavršavanje tako što odobrava i pokriva troškove za unapređenje vještina i znanja nenastavnog osoblja koje im je potrebno za uspješno obavljanje njihovih dužnosti. Fakultet se brine da kvalificirano osoblje ima pristup potrebnoj stručnoj literaturi kako bi moglo pratiti najnovije razvoje u području financija i prava.

Kriterij 7.4.

S obzirom da Fakultet nema laboratorija, ovaj Kriterij nije primjenjiv.

Kriterij 7.5.

Učionice su u potpunosti opremljene potrebnim pedagoškim resursima te zadovoljavaju prostorne zahtjeve. Fakultet je opremljen suvremenom tehnologijom koja uključuje stolna i prijenosna računala te projektore (statične i pokretne), a dostupna je i nastavnicima i studentima. Tehnička podrška je odgovarajuća, ali postoje poteškoće u popunjavanju radnog mjesta informatičkog stručnjaka. Fakultet ima funkcionalnu internetsku stranicu koja se redovito ažurira. Nastavnicima su dostupne *online* platforme (Moodle itd.), a dio njih ih i koristi. Pristup internetu omogućen je u svim prostorijama Fakulteta preko sustava Eduroam. Institut za crkvenu glazbu ima zadovoljavajući broj instrumenata i prostorija za vježbanje.

Kriterij 7.6.

Knjižnica ima odgovarajuće resurse potrebne za osiguravanje kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti. Knjižnica je dobro opremljena, a prostor za učenje i čitanje znanstvenih materijala je zadovoljavajući. *Online* resursi (baze podataka, elektronički časopisi itd.) dostupni su iz knjižnice ili od kuće. Studenti nemaju problema s rezervacijom knjiga, a nastavnici mogu nabavljati knjige i članke koji su im potrebni za nastavu.

Knjižnica je trenutno dislocirana od Fakulteta. Iako udaljenost od Fakulteta nije velika, trenutne prostorne mogućnosti nisu dovoljne. Taj problem bit će riješen kada se Fakultet preseli na novu lokaciju koja se nalazi odmah pokraj knjižnice.

Godišnji proračun knjižnice je dovoljan, a potrebne knjige i članke dobivaju i putem donacija, razmjena i učinkovitog menadžmenta. Ponekad se javljaju problemi s brojem raspoloživih primjeraka obavezne literature.

Informatički/računalni resursi knjižnice nedavno su unaprijeđeni, a korisnicima omogućuju pristup bazama podataka, *online* katalogima i istraživanju. Knjižnica također ima bežični pristup internetu koji studentima dozvoljava korištenje vlastitih računala. Novi program omogućava automatsko zaduživanje materijala iz knjižnice.

Jedan od problema za knjižnicu, odnosno Fakultet je taj što Sveučilište u Zagrebu nije pretplaćeno na bibliografsku bazu podataka *American Theological Library Association* (ATLA), važnu za područje teologije. Fakultet nema dovoljna financijskih sredstava da se sam pretplati na tu bazu.

Knjižnica ima dobre odnose s drugim visokim učilištima koje imaju srodne knjižnice, što osoblju i studentima daje širi pristup literaturi i programima.

Kriterij 7.7.

Fakultet preko Sveučilišta prima sredstva iz državnog proračuna. Postoje određeni problemi s plaćanjem vanjskih suradnika za što Fakultet mora koristiti vlastita sredstva, ali očekuje se da će ti problemi uskoro biti riješeni. Visoko učilište prikuplja sredstva za preseljenje u novi kampus. Izvori financijskih sredstava su transparentni i dovoljni za

osiguravanje kvalitete nastavnog i znanstvenog rada. Visoko učilište se prijavilo i dobilo državna sredstva za međunarodne znanstvene projekte.

Kriterij 7.8.

Fakultet je neprofitna organizacija koja koristi od 10% do 30% (ovisno o izvoru) vlastitih prihoda za unapređenje svojih aktivnosti, stručno usavršavanje osoblja, financijsku podršku organiziranju međunarodnih i nacionalnih znanstvenih simpozija itd.